ABR, Statistische eenheden, Populaties en Populatiewijzigingen

Het Institutioneel Systeem van Economische Statistieken

Willem Heijnen.

Een bewerking van de cursus van Ad Willeboordse:

Bedrijfseenheden, Economische Activiteiten, Populaties, Bestandsmutaties:

Bouwstenen van het Institutioneel Systeem van Economische Statistieken

Heerlen, 6 maart 2013

Willem Heijnen

Inhoudsopgave

	pagina
Inleiding	**3**
Institutioneel versus Functioneel	**3**
Statistische eenheden versus waarnemingseenheden	**4**
Statistische eenheden in het institutioneel systeem	**5**
De OG	**6**
De BE	**6**
De LBE	**7**
Afleiding statistische eenheden	**8**
De grootteklasse, GK	**9**
De economische activiteitencode, SBI	**9**
De SBI van de BE en OG	**11**
De Kern_persoon en de Correspondentie_persoon	**12**
Branches en branchepopulaties	**13**
Bestandsmutaties en populatiedynamiek	**14**
Reële en niet reële bestandsmutaties	**16**
Mutaties in het ABR: events	**18**

Inleiding

De kern van de economische statistieken is de beschrijving van “het economisch proces”. Er zijn verschillende manieren om dat proces te beschrijven, waarvan de *institutionele* en zijn tegenhanger de *functionele* beschrijving de belangrijkste zijn.
In de jaren negentig van de vorige eeuw heeft het CBS expliciet gekozen voor de *institutionele* invalshoek.

Kenmerkend voor dat systeem is dat de beschrijving plaatsvindt op het niveau van (groepen van) *transactoren* in de economie. Er worden drie transactoren onderscheiden:

- De *ondernemingengroep* (OG), voor beschrijving van het financieringsproces;
- De *bedrijfseenheid* (BE), voor beschrijving van het productieproces op nationaal niveau;
- *De locale bedrijfseenheid* (LBE), beschrijving van het productieproces op regionaal niveau.

Een statistische beschrijving heeft nooit betrekking op individuele eenheden maar op *populaties* van zulke eenheden. Populaties zijn groepen eenheden geordend naar een bepaald kenmerk. Een dergelijk kenmerk vormt een *classificatie*:

- Voor de OG is dat de sectorclassificatie door middel van de sectorcode;
- Voor de BE en de LBE is dat de Standaard Bedrijfsindeling (SBI).

Samenvattend:

- de institutionele beschrijving van het financieringsproces vindt plaats op het niveau van populaties van OG, geordend volgens de sectorclassificatie. Die populaties noemen we *sectoren*. Voorbeelden zijn de sectoren “Niet-financiële ondernemingen” en “Overheid”;
- de institutionele beschrijving van het productieproces op nationaal niveau vindt plaats op het niveau van populaties van BE, geordend volgens de SBI. De benaming van die populaties verschilt met het niveau van de SBI, van secties tot bedrijfssubgroepen. Wij zullen simpelweg de naam *branche* gebruiken, ongeacht het niveau
- de institutionele beschrijving van het productieproces op regionaal niveau vindt plaats op het niveau van populaties van LBE, geordend volgens de SBI.

Institutioneel versus Functioneel

Kenmerkend voor de institutionele beschrijving is dat het altijd gaat om uitspraken over (populaties van) *transactoren* (“instituties”) in het economisch proces. Een voorbeeld is de omzet van de meubelindustrie, waarbij we de meubelindustrie definiëren als de verzameling van *transactoren* (i.c. BE) met *hoofd*activiteit (volgens de SBI) vervaardiging van meubelen. Ook de uitspraak dat de meubelindustrie zoveel houten speelgoed heeft omgezet is een institutionele uitspraak. De Productiestatistieken (PS) en ook de korte termijn statistieken (KS) zijn institutionele statistieken.

Alle statistische uitspraken die geen betrekking hebben op naar SBI - klassen geordende verzamelingen van BE (of LBE of OG), of op branches of sectoren noemen we *functioneel.* De omzet van houten speelgoed, *ongeacht* door welke branche vervaardigd, is een functionele uitspraak. De statistiek “Internationale Handel” is een functionele statistiek. Die beschrijft weliswaar op totaalgeneraal niveau de activiteiten van BE, maar is toch functioneel, want de cijfers worden niet geordend naar branches, maar naar productgroepen.

Het onderscheid institutioneel – functioneel is vooral belangrijk bij zogenaamde hulpactiviteiten. Een goed voorbeeld vinden we bij de vervoersstatistieken. De transportactiviteiten van bedrijven die in eigen vervoer voorzien, zijn volgens de institutionele invalshoek onderdeel van de bedrijfseenheden waarvoor de vervoersactiviteiten worden verricht en behoren dus niet tot de transportbranche. In de functionele vervoersstatistieken tellen ze echter wel mee in de cijfers over bijvoorbeeld aantal gereden km en vervoerd gewicht.

Je kunt niet aan de beschreven variabele zien of een uitspraak institutioneel dan wel functioneel is; het moet blijken uit de *doel*populatie.

"De meubelbranche was in 2011 met de eigen middelen goed voor een bijdrage van ruim 350 duizend kilometer aan het totaal aantal gereden kilometers volgens de vervoersstatistiek"

Is dit een functioneel of een institutioneel gegeven?

Zoals gezegd heeft het CBS gekozen voor de institutionele invalshoek. Dat wil niet zeggen dat een functionele beschrijving van het economisch proces kwalijk is; de functionele beschrijving heeft bestaansrecht *naast* de institutionele, die leidend is. De essentie van het verschil tussen de twee invalshoeken, kan wellicht nog het beste geïllustreerd worden door een vergelijking van de manier waarop beide "scholen" tegen de SBI aankijken:

- voor een *functionalist* staat de SBI voorop, waarna hij de "producerende eenheden" uit de economie zodanig gaat modelleren (wat vaak betekent in stukken knippen) dat ze precies in de SBI categorieën passen. Als de SBI "het maken van tafels en stoelen" in twee aparte categorieën heeft ondergebracht en je komt een "transactor" tegen die zowel tafels als stoelen maakt, dan wordt die eenheid omwille van de homogeniteit in twee stukken geknipt. Elk van die stukken komt in een aparte klasse terecht;
- voor een *institutionalist* staan de transactoren voorop; hij gaat vervolgens een SBI ontwerpen waarbij we de categorieën zodanig kiezen dat alle transactoren in een categorie passen. De institutionalist zorgt daarom voor een categorie "het maken van tafels en stoelen" en kan de transactor "heel" houden zonder de homogeniteit aan te tasten.

Statistische eenheden versus waarnemingseenheden

We beschrijven de variabelen van het economisch proces waaraan we dan statistische uitspraken ontlenen. De besproken eenheden hebben betrekking op die beschrijving en daarom noemen we ze *statistische* eenheden. Ze hebben dus geen betrekking op de *waarneming,* de eenheden *waarover* we in onze enquêtes en vanuit registraties de gegevens verzamelen.

In feite zijn er in het totale statistisch proces drie soorten eenheden te onderscheiden:

1. de *statistische* eenheden, waar*op* de uitkomsten van statistieken betrekking hebben;
2. de *waarnemings*eenheden, waar*over* we gegevens verzamelen;
3. de *rapporterende* eenheden, waar*van* we de gegevens verkrijgen (bv een accountantskantoor, of het hoofdkantoor van een concern, of een administratief orgaan)

Als er in deze introductie van een institutionele statistiek wordt gesproken, is de statistische eenheid leidend en niet de waarnemingseenheid. De waarnemingseenheid speelt uiteraard wel een belangrijke rol in het statistisch proces.

Statistische eenheden in het institutioneel systeem

In deze ABR – introductie beschrijven we de drie al eerder genoemde transactoren. De officiële definities zijn als volgt:

OG:

- *Conceptueel: de feitelijke transactor t.a.v. het financieringsproces*
- *Operationeel: de meest omvattende verzameling van in Nederland gevestigde juridische eenheden waarover zeggenschap kan worden uitgeoefend en die homogeen is naar institutionele sector.*

De OG wordt gebruikt voor de beschrijving van het financieringsproces. Deze eenheden vormen de basis voor de Statistiek Financiën van Ondernemingen;

BE:

- *Conceptueel: de feitelijke transactor in het productieproces*
- *Operationeel: deel van een OG dat zelfstandig is t.a.v. de beslissingen over dat proces, zinvol beschrijfbaar, en dat zijn producten levert aan derden.*

De BE wordt gebruikt voor de beschrijving van het productieproces op nationaal niveau;

LBE:

- *het lokale deel van een BE*

De LBE is voor de beschrijving van het productieproces op regionaal niveau. Lang niet alle variabelen van het productieproces lenen zich voor beschrijving op lokaal niveau. Bij uit meerdere juridische eenheden samengestelde BE loop je namelijk al snel tegen interne leveringen aan: leveringen tussen de ene fabriek en de andere binnen dezelfde BE en dat zijn geen markttransacties. Interne leveringen willen we daarom niet meten. Op de keper beschouwd zijn LBE dan ook geen volwaardige transactoren.

Merk op dat administratieve eenheden zoals de *juridische eenheid* en de *fiscale eenheid* er niet bij zitten. Ze spelen geen rol bij de *beschrijving* van het economisch proces[1], en zijn dus geen statistische eenheden. We gebruiken ze als waarnemingseenheden en voor het afleiden en samenstellen van statistische eenheden. Hetzelfde geldt min of meer voor de *vestiging*: we maken er geen statistiek over. Zij wordt namelijk gedefinieerd als het lokale deel van een OG. Het is niet zinnig om voor (lokale) delen van OG variabelen over het financieringsproces te meten.

[1] De faillissementstatistiek beschrijft weliswaar juridische eenheden, maar is geen institutionele economische statistiek. De “branches” van deze statistiek zijn geen echte branches, omdat zij niet gebaseerd zijn op transactoren in het economisch proces.

De drie typen statistische eenheden vormen een echte drie-eenheid, omdat ze in een strikt logische relatie tot elkaar staan.

In de volgende paragrafen gaan we dieper in op elk van de drie statistische eenheden, waarbij verreweg de meeste aandacht uitgaat naar de BE, omdat daarop de meeste economische statistieken gebaseerd zijn.

De OG

De OG - definitie bergt een conflict in zich: enerzijds willen we homogeniteit naar sector (en dat betekent bijvoorbeeld dat een industrieel concern met een bank in twee OG uiteenvalt) anderzijds willen we het hoogste zeggenschapsniveau. Dat niveau overkoepelt meestal beide poten van een concern. In de praktijk geven we voorrang aan het laatste, en accepteren dus de heterogeniteit, tenzij dat leidt tot ernstige vertekening.

Een andere concessie is de aanname dat de “wereld” ophoudt bij de Nederlandse grens. Het gaat dus steeds om het Nederlandse deel van een concern en dat is uit oogpunt van economisch transactorschap, gezien de vele multinationals die ons land rijk is, een artefact dat diep insnijdt in de eis van beschrijfbaarheid. Tal van speciale constructies zijn door het CBS bedacht om met kunst- en vliegwerk toch nog enigszins realistische cijfers te krijgen.

Aan een aantal OG in het ABR zijn meerdere BE gekoppeld met soms zeer verschillende activiteiten. Dit zijn (in ABR jargon) de TOP X - OG[1)].

Het indelen van OG in “branches” op basis van hun hoofdactiviteit wordt daarom niet door iedereen zinnig geacht en schept verwarring: een op OG gebaseerde “branche” is iets heel anders dan een op BE gebaseerde branche.

[1)] de TOPX omvat de grootste en meest complexe ondernemingen in Nederland en omvat ruim 2000 OG. Aan een TOPX OG mogen meerdere BE gekoppeld zijn maar niet aan elke TOPX OG zijn meerdere BE gekoppeld.

De BE

Uit de definitie kunnen we aflezen dat bij de BE, anders dan bij de OG, geen sprake is van een spanningsveld tussen enerzijds zelfstandigheid en anderzijds homogeniteit (naar SBI).
De eis van homogeniteit is geschrapt en de eis van beschrijfbaarheid is vervangen door de eis van de autonomie. Daardoor kunnen we de BE niet alleen *definiëren*, maar ook in het ABR samenstellen zonder referentie aan de (homogene) SBI en zonder afhankelijk te zijn van de bereidwilligheid van de berichtgever.

Het accent is dus geheel en al op autonomie komen te liggen. Over autonomie als concept valt nog het volgende te zeggen:

- er moet *marktcontact* zijn, waarmee we bedoelen dat er transacties moeten zijn met partijen *buiten* de OG waartoe de, op autonomie onderzochte eenheid behoort. Dus:
  - een transportafdeling die uitsluitend voor het “eigen” bedrijf werkt, wordt geen aparte BE. Ook niet als zij in een aparte juridische eenheid wordt ondergebracht en zelfs niet als met (interne) verrekenprijzen wordt gewerkt en zij *op papier* “beschrijfbaar” is;
  - datzelfde geldt voor een houtzagerij die uitsluitend aan de “eigen” meubelfabriek levert;
- er moet sprake zijn van een *geheel* productieproces. Als een “meubelfabriek” met dezelfde grondstoffen, machines en mensen ook houten speelgoed maakt, is het maken van meubelen en speelgoed één productieproces. Daarin mag niet gesneden worden, ook al betreft het volgens de SBI twee verschillende activiteiten;
- een geheel productieproces wordt gekenmerkt door het feit dat het *autonoom* gemanaged wordt. Dat wil zeggen dat de beslissingen over de verschillende aspecten van het proces op dezelfde plaats en door eenzelfde management genomen worden. Dit is inherent aan het feit dat bij een *verweven* productieproces de beslissingen over het ene aspect niet losstaan van beslissingen over het andere aspect;

- dat productieproces wordt ook gekenmerkt door het feit dat het *beschrijfbaar* is. Dit volgt min of meer logisch uit het feit dat, om een dergelijk proces te kunnen managen, het management behoefte zal hebben aan cijfers over precies dat proces. Bij de eis van beschrijfbaar zitten overigens wel twee addertjes onder het gras:
    - het gaat om beschrijf*baarheid*, en niet, zoals we dat vroeger uitlegden, om *beschikbaarheid*. Een TOP X OG die niet *bereid* is om te "splitsen", kan evengoed wel beschrijfbaar zijn in zijn autonoom functionerende onderdelen. We moeten de cijfers dan zelf schatten;
    - het gaat om *zinvolle* beschrijfbaarheid. Een OG die - om bv fiscale redenen - zich heeft opgesplitst in tal van juridische eenheden en voor die juridische eenheden ook nog eens - voor de fiscus – aparte V&W rekeningen maakt op basis van fiscaal voordelige interne verrekenprijzen, is vanuit de optiek van *economische* statistieken, niet *zinvol* beschrijfbaar in zijn onderdelen.

Het realiteitsgehalte van de BE

Critici werpen nogal eens tegen dat de BE een artefact zou zijn, een door statistici ontworpen construct, dat je in de "werkelijkheid" niet terugvindt. Het tegendeel is het geval, althans zolang we met werkelijkheid de *economische* en niet de juridische, fiscale of administratieve werkelijkheid bedoelen. Vanuit onze externe bronnen krijgen we wel die laatste (economisch niet-relevante) werkelijkheden op een presenteerblaadje aangereikt, maar *niet* de economisch relevante, de transactoren dus. Die moeten we dus zelf *ontdekken*. BE vallen overigens vaak samen met (zelfstandig opererende) *business units* binnen OG en zijn dus "herkenbaar", alleen, zoals gezegd, niet direct vanuit onze bronnen.

Voor de statistiek betekent de institutionele BE: economisch zinvolle cijfers, namelijk geconsolideerde opgave van de onderliggende en op zichzelf niet-marktgerichte en niet-autonome, juridische eenheden.

De LBE

De LBE is het lokale deel van de BE. Zij verschilt van de BE als deze zijn activiteiten op verschillende locaties uitoefent. Elke LBE in het ABR krijgt dezelfde SBI - code als zijn gekoppelde BE. Dat laatste ontmoet wel eens weerstand, vooral als de activiteit van de LBE sterk afwijkt van die van de BE. Dat is vooral bij hulpactiviteiten het geval: het kan toch niet zo zijn, redeneert men dan, dat in den Haag allemaal "olieraffinaderijen" zitten, alleen omdat daar de *hoofdkantoren* van oliemaatschappijen zijn gevestigd? De weerlegging van deze bezwaren zit in het feit dat de vraagstelling niet correct is. Een tabel met cijfers over aantallen LBE in den Haag beweert niet dat er zoveel olieraffinaderijen in den Haag zijn, maar dat er in den Haag zoveel *locaties* van olieraffinaderijen zijn. Evenzo drukt de tabel met cijfers over het aantal werkzame personen in Den Haag uit dat er X-aantal mensen zijn die werken bij of voor olieraffinaderijen.

Dat LBE de SBI - code van de BE erven, heeft nog een belangrijk voordeel. De regionale cijfers over een variabele, bv aantal werkzame personen in een bepaalde branche, tellen op tot nationale cijfers over die branche, waarmee de samenhang tussen regionale en nationale statistieken gewaarborgd is. In de regiobase krijgt een LBE twee SBI - en, de SBI van de gekoppelde BE en de SBI van de in de LBE daadwerkelijk uitgeoefende economische activiteit.

Dan nog de vraag wat *één* “locatie” is, of wanneer er sprake is van verschillende locaties. Het antwoord wordt gegeven door de definitie van de “vestiging”, waarvan de LBE een afgeleide is:

Elke afzonderlijk gelegen ruimte, terrein of complex van ruimten of terreinen[1].

[1] Als die ruimte benut wordt door twee BE, behorend tot dezelfde OG, krijgen we dus twee LBE.

Een locatie is dus niet simpelweg gelijk te stellen met een “adres”. Als een BE actief is in naast elkaar gelegen adressen, vormen die samen één LBE. Sterker nog, als er één gebouw tussen staat, spreken we ook nog van dezelfde LBE. En als twee locaties van dezelfde BE tegenover elkaar liggen aan dezelfde straat, is het nog steeds één en dezelfde locatie. Zodoende is bijvoorbeeld het ijzer- en staalproducerende bedrijf in IJmuiden met zijn wijd vertakt stratencomplex, één LBE.

Het zal duidelijk zijn dat LBE die deel zijn van een BE, niet autonoom zijn. Het zijn geen transactoren in de ware zin van het woord wat onder meer tot gevolg heeft dat lang niet alle variabelen van het productieproces eraan gemeten kunnen worden.

Afleiding statistische eenheden

De automatische afleiding van de OG bestaat uit twee delen. Allereerst moet bepaald worden welke Personen samen de OG vormen. Daarna worden de kenmerken van de OG bepaald.

De operationele definitie van de OG is “de meest omvattende verzameling van in Nederland gevestigde Personen waartussen overwegende zeggenschap bestaat”. Overwegende zeggenschap wil zeggen dat het percentage zeggenschap meer dan 50% moet zijn.
Alle CBS_Personen die samen verbonden zijn via zeggenschapsrelaties (ongeacht het percentage) vormen samen één zeggenschapsstructuur. Binnen de zeggenschapsstructuur kunnen meerdere zeggenschapsclusters worden onderscheiden. Voor de zeggenschaps-clusters is van belang dat er sprake is van overwegende zeggenschap. Als minstens één van de CBS_Personen in de zeggenschapscluster voldoet aan de criteria om OG te mogen worden dan leidt de zeggenschapscluster tot een OG.

Binnen de gevormde Ondernemingengroepen worden de Bedrijfseenheden afgeleid. Alleen voor een TOP X OG kunnen meerdere aan de OG gekoppelde BE worden afgeleid. Aan niet – TOP X OG is altijd slechts 1 BE gekoppeld die (zoveel mogelijk) overeenkomt met de bij de Belastingdienst bekende Fiscale eenheden. Dit maakt een zo optimaal mogelijke koppeling van fiscale data (zoals BTW – omzet) aan de BE mogelijk waardoor een substantiële administratieve lastenverlichting gerealiseerd wordt voor de kleinere ondernemingen.

Bedenk dat als gevolg van het dynamische karakter van ondernemingen en economische ontwikkelingen de verzameling TOP X OG van jaar – op – jaar kan en zal verschillen!

BE binnen een OG moeten zodanig afgebakend kunnen worden, dat aan de criteria van een BE (autonomie, beschrijfbaarheid, externe gerichtheid) voldaan wordt. Voor OG´s die uit meer dan één Persoon bestaan, wordt via een bundelalgoritme (een beslisboom die doorlopen wordt) eerst nagegaan of alle Personen van deze OG samen één BE mogen vormen. Als dat niet mag, dan worden alle Personen binnen de OG gegroepeerd naar Fiscale Eenheid VPB.

Niet elke CBS_Persoon in een OG is gekoppeld aan een BE, bijvoorbeeld lege b.v.´s, loonlijst b.v.´s, sommige verenigingen en stichtingen en Bijzondere Financiële Instellingen (BFI).

Een BFI is een in Nederland gevestigd onderdeel van een buitenlandse ondernemingengroep, waarin vanuit het buitenland financiële middelen bijeen worden gebracht en die, voor eigen rekening, in het buitenland gelden uitzet. De in Nederland gevestigde BFI beheren deelnemingen, royalty's of filmrechten voor de moedermaatschappijen en/of vormen belangrijke schakels bij de financieringsactiviteiten van de moeders in het kader van fusies, overnames en kapitaalverhogingen. BFI kenmerken zich door het verrichten van zeer omvangrijke inkomens- en vermogenstransacties die in geen verhouding staan tot hun productieve activiteit in Nederland. BFI zijn doorgaans in Nederland gevestigd om fiscaal voordeel te behalen, hetzij in Nederland, hetzij in het land van de moedermaatschappij.

Een ander belangrijk criterium voor het koppelen van een BE aan een CBS_persoon is de existentievraag: is de CBS_persoon economisch actief? Hiervoor zijn twee variabelen van de CBS_persoon van belang: zijn er werkzame personen (WP) of is er BTW – omzet? Zo zal een CBS_persoon met rechtsvorm eenmanszaak en WP = 0 en BTW – omzet = 0 of beiden onbekend nooit een BE kunnen vormen.
Ook een CBS_persoon waarvan de SBI – code onbekend is, zal nooit aan een BE noch aan een OG gekoppeld worden.

De laatste statistische eenheid die wordt afgeleid, is de Lokale Bedrijfseenheid. Deze wordt afgeleid door de BE op te splitsen in eenheden met elk een verschillende postcode zoals die voorkomen bij de aan de CBS_Personen van deze BE gekoppelde CBS_Vestigingen.

De grootteklasse, GK

De grootteklasse van een BE – OG in het ABR is gebaseerd op een verordening van Eurostat (SBS – verordening). Naar gelang het aantal Werkzame Personen (WP) wordt de BE – OG in een grootteklasse (GK) ingedeeld. Het aantal WP is de optelsom van het aantal werknemers op de loonlijst en het aantal meewerkende eigenaren, firmanten en familieleden. Het aantal WP wordt uitgedrukt in vte. De vte - werknemers worden afgeleid uit de banenbestanden van de sociale statistieken. Op basis van de rechtsvorm (bijvoorbeeld eenmanszaak of vof) wordt er bepaald of er meewerkende eigenaren of firmanten zijn. De op deze manier benaderde WP wordt in het ABR verwerkt op de CBS_personen. De GK van de BE – OG wordt bepaald door de optelsom van de WP van de gekoppelde CBS_personen.

Bedenk dus dat het aantal WP in het ABR een benadering is van de werkelijkheid.

De economische activiteitencode: SBI

Met de SBI willen we BE classificeren naar de *aard* van hun economische *activiteit (EA)*. Om een *echte* classificatie te zijn, moet de SBI voldoen aan twee voorwaarden:

- de lijst van categorieën moet *uitputtend* zijn. Dit wil zeggen dat voor elk te classificeren object er een categorie moet zijn waarin deze past;
- de lijst moet *disjunct* zijn: elk te classificeren object mag in maar één categorie passen.

Om daarnaast ook een statistisch *bruikbare* classificatie te zijn, moet de SBI voldoen aan twee additionele voorwaarden:

- de classificatie moet *compact* zijn zodat in de verschillende categorieën voldoende objecten aanwezig zijn;
- de categorieën moeten *homogeen* zijn naar de gehanteerde criteria.

Criteria

Het leidend criterium voor het onderscheiden van categorieën binnen de classificatie is: "*aard* van de economische activiteit". De aard kan op drie manieren geduid worden:

1. naar de *input.* Dat kan op twee manieren:
    a. fysiek, naar de gebruikte grondstoffen, het soort arbeid en het soort machines;
    b. financieel, naar de kostenstructuur; de opbouw van de kostprijs, met name de verhouding tussen kapitaal(goederen) en arbeid;
2. naar het soort *productieproces*;
3. naar het soort *product*.

Voorbeelden van het eerste criterium zijn "vervaardiging van artikelen van hout.", "verwerking van cacao", "aardolieverwerking". Bij het tweede criterium denken we bij voorbeeld aan "vervaardiging van chemische producten" en "drukkerijen", bij het derde aan "vervaardiging van voedingsmiddelen" en "vervaardiging van transportmiddelen".

Uit de voorbeelden blijkt al dat de drie criteria doorheen de SBI afwisselend worden gebruikt, waarmee de SBI een *Multi - criteria* classificatie is. Met "afwisselend" bedoelen we dat in sommige secties het ene, en in andere het andere criterium prevaleert. Ook komt het voor dat binnen een sectie op de hogere echelons het ene criterium wordt gebruikt, waarna wordt doorgedifferentieerd volgens het andere.

De eis van compactheid

Het is zinloos om voor alle verschillende productieprocessen aparte categorieën te maken, ook al zou dat vanuit op gebruikerswensen gestoelde criteria geredeneerd, wenselijk zijn. Met *zoveel* en *zo schaars gevulde* categorieën kunnen geen zinnige, overzichtelijke statistieken gemaakt worden. Denk hierbij ook aan de geheimhoudingsplicht die het CBS heeft ten aanzien van individuele bedrijfsgegevens.

De compactheidseis dwingt tot indikken. Wat nu te doen met de BE-en die producten uit verschillende categorieën maken?

We hebben *in principe* de keuze uit twee kwaden:

- een *functionalist* hakt de BE in tweeën, want die geeft voorrang aan *homogeniteit*. Hij accepteert de kunstmatigheid van de resterende eenheden en de daaruit voortvloeiende problemen met de beschrijfbaarheid;
- een *institutionalist* laat de BE heel; voor hem staat *zinvolle beschrijfbaarheid* voorop. Hij accepteert de vervuiling in de SBI - branche. Het besef dat de "schuld" bij de SBI ligt, geeft hem niet het recht de economische werkelijkheid geweld aan te doen.

De juridische verleiding

Stel nu dat onder invloed van de "BV - gekte" BE - en hun bedrijf gaan opdelen in zoveel mogelijk juridische eenheden naar de EA die ze uitoefenen. Zouden wij daar als CBS blij mee moeten zijn? Als we voor het functionalisme hadden gekozen zeer zeker. Maar voor institutionalisten is dit niet meer dan een schijnbeweging. Immers, de nieuw ontstane juridische eenheden mogen dan *homogeen* zijn in termen van de SBI, hun juridische status maakt ze niet tot transactoren. Ze zijn net zo weinig *autonoom* als voorheen, en evenmin *zinvol* beschrijfbaar,

zelfs al zouden zij aparte V&W rekeningen maken. Omdat we *economische* statistieken maken, en dus naar de *economische* werkelijkheid kijken, is er de facto door deze louter *juridische* ingreep niets veranderd.

De SBI van de BE en OG

Het kenmerk SBI (en ook de kenmerken GK, Sectorcode en Balansklasse) kent in het ABR voor de BE en de OG een gecoördineerde waarde en een actuele waarde. De gecoördineerde waarde wordt elk jaar per 1 januari opnieuw vastgesteld en geldt in principe voor het gehele jaar (dit ten behoeve van de coördinatie en de optelbaarheid van de verschillende statistieken; de uitkomsten per branche per jaar van de verschillende statistieken zijn zo vergelijkbaar). De actuele waarde kan in theorie dagelijks wijzigen: ze geeft de waarde van het kenmerk op het moment weer. De actuele waarde die geldig is op 31 december van jaar J wordt de gecoördineerde waarde voor jaar J+1. Dit wordt in het ABR jargon “rangeren” genoemd.

De SBI van een BE en OG wordt vastgesteld via de zwaartepuntanalyse. Deze wordt uitgevoerd over de aan de BE gekoppelde CBS Personen waarvan:

- de waarde van het kenmerk SBI_Actueel bekend is en
- SBI_Actueel geen hulpactiviteit is:

6420	Financiële holdings
64303	Beleggingsinstellingen met beperkte toetreding
66191	Administratiekantoren voor aandelen en obligaties
68204	Verhuur van onroerend goed (geen verhuur van woonruimte)
69203	Boekhoudkantoren
70101	Concerndiensten binnen eigen concern
70102	Holdings (geen financiële)

In de zwaartepuntanalyse gaan we uit van de aggregatie die in een SBI codering verscholen zit. De SBI codering kent de volgende aggregaten:

1. Sectie: in het SBI codestelsel staat geregistreerd onder welke sectie een SBI code valt
2. Afdeling: deze wordt geïdentificeerd door de eerste 2 cijfers van de SBI code
3. Groep: deze wordt geïdentificeerd door de eerste 3 cijfers van de SBI code
4. Klasse: deze wordt geïdentificeerd door de eerste 4 cijfers van de SBI code
5. SubKlasse: deze wordt geïdentificeerd door de eerste 5 cijfers van de SBI code

Ter illustratie dit fictieve voorbeeld: de volgende CBS Personen zijn gekoppeld aan BE 111111:

BE_ID	CBS Persoon	SBI	WP
111111	1	1012	50
111111	2	1032	10
111111	3	3600	40
111111	4	65301	20
111111	5	65302	30

Per aggregaat wordt *WP* gesommeerd van bij elkaar horende records in de *Set*. Indien *WP* onbekend is voor een record, dan wordt waarde 0 gehanteerd. Voor de sectie geldt dat de

waarden van *WP* worden gesommeerd van de records, die volgens de waarden van *SBI* tot dezelfde sectie horen. Dit resulteert uiteindelijk in de volgende tabel:

SBI	WP	Sectie	Sectie*tot*
1012	50	C	60
1032	10	C	60
3600	40	E	40
65301	20	K	50
65302	30	K	50

Uit de tabel bepalen we de sectie met het meest aantal WP (Sectie*tot)*. Binnen deze sectie bepalen we de afdeling met het meest aantal WP (Afd*tot)*. Binnen deze afdeling bepalen we de groep met het meest aantal WP (Groep*tot)* en binnen deze groep nemen we de klasse met het meest aantal WP (Klasse*tot)*. Tot slot nemen we binnen de klasse de subklasse met het meest aantal WP(SubKlasse*tot*). Uiteindelijk nemen we de waarde van *SBI* van het record binnen deze subklasse(n) met de grootste waarde van *WP* (indien meer dan één record voldoet, neem dan de *SBI* met de laagste waarde). In dit voorbeeld is dat *SBI* 1012.

SBI	WP	Sectie	Sectie*tot*	Afdeling	Afd*tot*	Groep	Groep*tot*	Klasse	Klasse*tot*	SubKlasse	Sub Klasse*tot*
1012	50	C	60	10	60	101	50	1012	50	1012	50
1032	10	C	60	10	60	103	10				
3600	40	E	40								
65301	20	K	50								
65302	30	K	50								

De Kern_persoon en de Correspondentie_persoon

De kern van een BE is die CBS_Persoon waar het zwaartepunt van de bedrijfsactiviteiten ligt. De Kern_persoon levert aan de gekoppelde BE de SBI, de Rechtsvorm, de Handelsnaam en het vestigingsadres.

Als Kern_persoon wordt uit alle aan de BE gekoppelde CBS_Personen die CBS_persoon gekozen waarvan de SBI_Actueel gelijk is aan de door de zwaartepuntanalyse bepaalde SBI.

Dit kunnen meerdere CBS_Personen zijn. In dit geval wordt de CBS_Persoon geselecteerd met de meeste WP Actueel (CBS Personen waarvan WP Actueel onbekend is, mogen niet geselecteerd worden.)

De Correspondentie_persoon (bij bundel – BE in de meeste gevallen de “oudste” CBS_persoon of die CBS_persoon met de meeste CBS_personen onder zich in de zeggenschapscluster) levert het correspondentie adres en de juridische naam voor de BE.

Stel de KvK meldt een nieuwe inschrijving: een stichting met als activiteit “kinderopvang” die volledige (100%) zeggenschap heeft over 3 BV’s:

In het Handelsregister zien we het volgende:

Stichting "kinderopvang de Rakkers" Medewerkers: 5 Rechtsvorm: Stichting

Vraag: ontstaan er BE (-en) in het ABR? Zo ja welke en wat is de handelsnaam, de rechtsvorm en de activiteit van deze BE (-en)? Hoeveel WP? Wat valt op?

Branches en branchepopulaties

Op de regels van (StatLine) tabellen over PS-en en KS-en e.d. staan geen *activiteiten*, geen categorieën van de SBI, maar *branches*, groepen van BE-en. Vandaar ook dat we bij voorkeur boven die regels zetten dat het om *bedrijfstakken volgens SBI 2008* gaat, en niet om SBI 2008 sec. Juist bij de SBI is het onderscheid tussen die twee van groot belang, althans bij de institutionele benadering. Anders dan SBI-categorieën omvatten branches namelijk ook zgn. *neven*activiteiten. Het is dus volkomen legitiem dat de "meubelbranche" naast meubelen ook houten speelgoed kan vervaardigen, terwijl dat voor de SBI-*activiteit* "vervaardiging van meubelen" niet mogelijk is.

Branches "ontstaan" door BE-en te ordenen volgens de categorieën uit de SBI. Dus het toepassen van de categorie "vervaardiging van meubelen" op alle "BE" in het ABR levert de *meubelbranche* of *meubelindustrie* op. Merk op dat de term *branche* of *industrie* exclusief is voorbehouden aan een groepering van *BE*. Zouden we met *vestigingen* werken, of met *OG* (zoals in de SFO), dan mogen we die aggregaten dus strikt genomen geen branches noemen.

Tussen de twee begrippen branche en branchepopulatie is een subtiel, maar belangrijk verschil: een branche*populatie* is afgebakend naar ruimte en tijd. Als we het hebben over "de" populatie van de meubelbranche impliceert dat altijd het noemen van een categorie van een classificatie van de variabelen *ruimte* en *tijd.*

Dus: de populatie van de Nederlandse meubelbranche op 1 januari 2012 is gedefinieerd als:

- *alle in Nederland actieve BE-en die op 1 januari 2012 als hoofdactiviteit het vervaardigen van meubelen hadden.*

Ruimte en tijd spelen hier de rol van populatieafbakenende variabelen.

Dit voorbeeld is een momentopname. De meeste economische statistieken betreffen echter perioden, zoals *maand* of *kwartaal* voor de KS en *jaar* voor de PS. Dan wordt de populatiedefinitie iets gecompliceerder:

Voor de PS "meubelindustrie 2012" definiëren we de populatie als:

*alle in Nederland actieve BE die **op enig moment** in 2012 als hoofdactiviteit het vervaardigen van meubelen hadden.*

Deze definitie impliceert echter dat een BE waarvan halverwege het jaar zijn hoofdactiviteit verandert in groothandel in meubelen, in principe in zowel de populatie van de PS Industrie als in die van de PS Groothandel zit. En de KS Industrie verliest deze BE in juli, terwijl de KS

Groothandel hem er per juli bij krijgt. Merk op dat op deze manier de aansluiting tussen PS en KS intact blijft[1], dwz KS cijfers over maanden “tellen op” tot PS cijfers over het jaar.

[1] Althans, als het aan de populatie ligt. Er kunnen natuurlijk andere oorzaken voor verstoringen zijn, zoals meldingsverschillen door berichtgevers.

Het moge duidelijk zijn dat het in de praktijk niet zo werkt. De hierboven gegeven populatiedefinities betreffen namelijk de ideale situatie, waarmee we bedoelen dat:

- ze gebaseerd zijn op een ABR dat van dag tot dag *actueel* is en *correct*. Er is dus geen vertraging in de tijd en er zitten geen fouten in;
- de berichtgevers tot alles in staat én bereid zijn, bijvoorbeeld om twee PS - vragenlijsten in te vullen; één voor het eerste halfjaar en één voor het tweede.

Beide voorwaarden zijn niet realistisch en praktisch niet haalbaar. Daarom definiëren we de populatie voor de PS meubelindustrie in 2012 als volgt:

*alle eenheden die **op 1 januari** 2012 in het ABR geregistreerd stonden als BE met SBI - code “het vervaardigen van meubelen” plus alle eenheden die tussen 1 januari en 31 december aan het ABR zijn toegevoegd als BE met deze SBI - code.*

We doen dus twee concessies:

- we nemen het ABR, inclusief fouten, voor de werkelijkheid aan.
- activiteitswijzigingen in de loop van het jaar worden genegeerd voor de PS van dat jaar;

Bestandsmutaties en populatiedynamiek

Stel: volgens de statistiek van de economische demografie telt de Nederlandse meubelindustrie op 1 januari 2011 6035 BE en op 1 januari 2012 6325. De stijging met 290 BE is dan de resultante van de *uittreders* uit en de *toetreders* tot de populatie in de loop van 2011. Er zijn verschillende oorzaken denkbaar voor uittreden uit- en toetreden tot een populatie.

Kenmerkwijziging (1:1)	Existentiewijziging	Structuurwijziging

- SBI
- GK
- Regio
	- Geboorte (0:1)
	- Sterfte (1:0)
		- Concentratie (n:1):
		  o Fusie
		  o Overname
		- Deconcentratie (1:n)
		  o Uiteenvallen
		  o Afsplitsing
		- Herstructurering

- *Kenmerkwijzigingen*
  Hierbij is de toe- of uittreding het gevolg van een verandering in een populatieafbakenend kenmerk, zoals de SBI: een meubelfabriek wordt speelgoedfabriek, of andersom. Kenmerkend voor deze hoofdcategorie is dat de BE “zichzelf” blijft, dwz zijn identiteit behoudt. Het kenmerk dat verandert is niet identiteitsbepalend.
  Merk op dat niet alle soorten kenmerkwijzigingen uit de classificatie in alle gevallen relevant zijn. Welke relevant zijn hangt af van de variabelen waarmee de populatie is afgebakend. Zo zijn grootteklasse wijzigingen alleen van belang als “grootteklasse werkzame personen” een populatie afbakenende variabele is. Als bij voorbeeld de populatie zou bestaan uit “alle

BE in de Nederlandse Meubelindustrie, voor zover behorend tot het Midden- en Kleinbedrijf", dan zou (verandering van) grootteklasse een relevant kenmerk zijn. Kenmerkwijzigingen leiden nooit tot het *verdwijnen* van een BE. De BE *verlaat* weliswaar de besproken populatie, maar leeft voort in een andere populatie. Andersom is een tot de populatie toetredende BE altijd afkomstig uit een andere populatie.

- *Existentiewijzigingen*
  waarbij bestaande BE verdwijnen, in welk geval we spreken we van *sterfte*. Met als tegenhanger *geboorte*, het "uit het niets" verschijnen.

  Het is niet altijd even eenvoudig om te onderscheiden tussen kenmerk- en existentie-wijzigingen. Bij wijziging van administratieve kenmerken is het evident: een naamswijziging, of zelfs een rechtsvormwijziging, zal in de regel niet tot een *sterfte-gevolgd-door-geboorte* situatie leiden. We volgen immers BE en geen juridische eenheden. Dit verklaart voor een deel dat de geboortecijfers van het CBS (BE !) aanzienlijk lager liggen dan die van de KvK.

  Maar wat te doen als een groentewinkel supermarkt wordt of een bakkerij slagerij? In het eerste geval spreken we van een *niet-ingrijpende* activiteitswijziging en blijft het dus een activiteitswijziging van *dezelfde* BE, die onder de noemer van *kenmerkwijziging* valt. In het tweede geval is sprake van een totaal andere activiteit en totaal andere productiefactoren en zullen we eerder geneigd zijn van een tweetal existentiewijzigingen (sterfte resp. geboorte) te spreken dan van één kenmerkwijziging. Beslissend voor de keuze is het antwoord op deze vragen:

    - behoudt of verliest de BE zijn identiteit?
    - behoudt of verliest de BE zijn productiefactoren?
    - moet de afzetmarkt opnieuw, vanaf nul, worden opgebouwd?

Vraag:

- als een bakkerij "verhuist" van Den Haag naar Heerlen, spreken we van *sterfte-geboorte*, en niet van wijziging van het kenmerk "regio";
- als een postorderbedrijf verhuist van den Haag naar Heerlen, noemen we dat een wijziging van het kenmerk "regio".

Waarin schuilt het verschil?

Een OG of BE kan zodanig wijzigen dat er sprake is van identiteitsverlies en er feitelijk een nieuw bedrijf ontstaat. De bestaande OG of BE wordt dan afgevoerd in het ABR (de BE wordt niet meer actueel verklaard). Er komt een (of meerdere) nieuwe BE en OG voor in de plaats met nieuwe identificatienummers (BE_ID en OG_ID) en vaak een andere SBI en GK. Ook de samenstelling van de OG en / of BE, uitgedrukt in CBS_personen, kan veranderen (bijvoorbeeld bij een afsplitsing) waardoor de bestaande BE en OG niet gecontinueerd worden en er nieuwe ontstaan.

Voor vergelijkingen in de tijd op OG- en BE - niveau zijn deze discontinuïteiten lastig. Via de CBS_personen kan nagegaan worden of de oude en de nieuwe BE en OG nog vergelijkbaar zijn: van de CBS_personen veranderen de identificatienummers (CBS_persoon_ID) namelijk niet. Aan de hand van het CBS_persoon_ID kan dus nagegaan

worden waar de juridische eenheid gebleven is en tot welke OG – BE ze behoort en behoorde en of de oude en de nieuwe BE – OG in de tijd gezien, nog vergelijkbaar zijn.

- *Structuurwijzigingen*
  worden gekenmerkt door het feit dat er – anders dan bij kenmerk- en existentiewijzigingen - meer dan één BE bij de mutatie betrokken is. In de "classificatie van veranderingen" onderscheiden we in essentie vier vormen[2], of eigenlijk twee paren, waarbij de leden van elk paar elkaars spiegelbeeld zijn. Merk op dat er vormen zijn met en zonder identiteitsbehoud: bij een fusie verliezen twee of meer BE-en hun identiteit, en ontstaat één "nieuwe" identiteit. Bij een overname behoudt normalerwijze de overnemende BE zijn identiteit, en verliest de overgenomen BE zijn identiteit.

[2] "herstructurering" is een restcategorie, voornamelijk bedoeld voor het onderbrengen van mengvormen van fusies, overnames, deconcentraties en afsplitsingen.

Reële en niet reële bestandsmutaties

In StatLine lezen we dat die populatie van de Nederlandse Meubelindustrie op 1 januari 2012 uit 6325 BE bestond. Stel het ABR meldt in 2011 een aantal van 290 toetreders in de meubelindustrie, waarvan 200 als gevolg van geboorte en 90 als gevolg van een activiteitswijzing (SBI) van niet-meubelindustrie naar meubelindustrie (de aantallen zijn fictief). Waarbij:

- van de 200 geboorten er 20 in werkelijkheid al eerder (in 2010) hebben plaatsgevonden, na-ijleffecten
- van de 90 SBI - wijzigingen er 10 een correctie op een eerdere foutieve SBI - typering zijn.

Niet-reële mutaties

De 20 "uitgestelde" geboorten en de 10 activiteitswijzigingen noemen we *niet-reële* mutaties *in 2012*, omdat zij niet gebaseerd zijn op reële gebeurtenissen in 2012. Alle andere mutaties zijn reëel. Dat geldt ook voor mutaties die betrekking hebben op de andere in de classificatie genoemde categorieën. Of een door het ABR in jaar t[1] gemelde bestandsmutatie reëel is dan wel niet reëel, hangt dus niet af van de *aard* van de mutatie (alle categorieën van de classificatie zijn in beginsel reëel). Het hangt af van de vraag of zij berust op een gebeurtenis in jaar t, dan wel het karakter heeft van *na-ijlen* of *corrigeren*. Alleen als dat laatste het geval is, zijn ze niet reëel. Dit soort mutaties vormt in feite een correctie op de populatie per 1 jan. 2012. Vandaar ook dat we benadrukten dat we hier niet met de *ideale* populatie startten, maar met de populatie in de praktijk, volgens het ABR, met de kennis van 1 januari 2012.

[1] In de praktijk zijn we minder streng en accepteren we een zekere time-lag.

Administratieve bestandsmutaties

Een belangrijke bron van misverstand zijn de zogenaamde administratieve mutaties. Dat zijn mutaties in de *bronnen* van het ABR, veelal dus mutaties in juridische eenheden. Een voorbeeld is het opsplitsen van een juridische eenheid in twee "nieuwe" juridische eenheden (dus het afvoeren van een JE, en het opvoeren van twee nieuwe JE), terwijl er economisch niets verandert omdat ze elk afzonderlijk niet autonoom zijn. Dit soort mutaties valt buiten de scope van voor het ABR reële of niet-reële mutaties. We hebben het bij het ABR immers over bestandsmutaties in populaties van *BE-en* en in dit voorbeeld verandert er niets in die

populatie. De betreffende BE is vóór de juridische opsplitsing gekoppeld aan één JE en erna gekoppeld aan 2 JE.

Reële mutaties

Voor de niet-reële mutaties ligt de zaak duidelijk: de effecten daarvan willen we elimineren uit de ontwikkelingscijfers. Bij de reële mutaties ligt het wat subtieler, althans bij een deel ervan. Over de reële geboorten en sterfte is geen discussie: daarvan nemen we de effecten gewoon mee. Maar stel nu dat een deel van de stijging is veroorzaakt doordat een grote meubelfabriek een houtzagerij heeft overgenomen, of een computerservicebureau, om voortaan zelf voor zijn IT - services zorg te dragen?

De effecten van dit soort mutaties worden volledig meegenomen in de ontwikkelingscijfers van de meubelindustrie. Deze handelwijze is het logische gevolg van de keuze voor de institutionele benadering.

Alle soorten bestandswijzingen zijn in beginsel reëel en doen voluit mee in de ontwikkelingscijfers. Diezelfde soorten bestandswijzigingen worden niet-reëel wanneer ze t.o.v. het verslagjaar het karakter hebben van naijlingen of correcties, en dan elimineren we ze, bij voorkeur door de beginstand aan te passen.

Correcties op de gecoördineerde SBI en /of GK (kaderfouten) van BE en / of OG kunnen in het ABR met terugwerkende kracht worden doorgevoerd. De correcties worden teruggelegd naar de 1 januari stand van het ABR over maximaal 2 jaren of naar de datum dat de BE en / of OG voor het eerst deel uitmaakte van het Statistisch Kader als deze datum recenter is.

Nogmaals de vergelijkbaarheid in de tijd

We hebben gezien dat als gevolg van mutaties BE en OG kunnen wijzigen. Als er regelmatig en gespreid in de tijd kleine mutaties plaatsvinden, zal dat niet snel leiden tot discontinuïteit van BE en OG. De verandering ten opzichte van de bestaande situatie is immers zo gering dat de identiteit volgens de criteria van het continuïteitsalgoritme behouden blijft.

Waar het continuïteitsalgoritme geen rekening mee houdt (en ook niet kan houden) is het cumulatieve effect van deze kleine mutaties in de tijd. Door elkaar in de tijd opvolgende kleine mutaties kan over een bepaalde periode bekeken een BE zodanig gewijzigd zijn dat de BE in de uitgangssituatie niet meer vergelijkbaar hoeft te zijn met de BE in de beschouwde eindsituatie. Bijvoorbeeld BE met ID 12345678 in 2005 bestaat nog steeds met hetzelfde ID in 2013 terwijl de samenstelling van de BE uitgedrukt in CBS_personen wel degelijk anders is.

Bij het over een bepaalde periode vergelijken van statistische microdata van een BE met een in de tijd gelijk gebleven ID (bijvoorbeeld gegevens uit de Productiestatistiek van 2005 en 2012) moet men zich steeds afvragen of geen appels met peren vergeleken worden. Zijn de gerapporteerde data nog wel afkomstig van vergelijkbare bedrijven (BE)?
Zoals al eerder vermeld, kan aan de hand van de ID’s van de CBS_personen die de BE vormen, nagegaan worden of de BE 2005 vergelijkbaar is met de BE 2012. De ID’s van CBS_personen wijzigen namelijk niet in de tijd. Onderzoekers die gebruik maken van ABR microdata en die koppelen met andere statistische microdata moeten zich hiervan bewust zijn.

Mutaties in het ABR: events

Een event is een gebeurtenis die gevolgen heeft op eenheden, koppelingen en / of waarden van kenmerken van eenheden en koppelingen.

Events verklaren de wijzigingen van en de verschillen tussen het gefiatteerde Statistisch Kader van t-1 en het gefiatteerde Statistisch Kader van t. Anders gezegd: via de events kan het statistisch kader t uit het statistisch kader t-1 en omgekeerd worden afgeleid.

We kennen twee typen events: administratieve en statistische.

Een administratief event is een gebeurtenis die door een externe bron is vastgesteld.
Voorbeeld: BBR events open dossier, sluiten dossier, fusie etc.

Een statistisch event is een gebeurtenis met betrekking tot één of meer statistische eenheden, koppelingen en kenmerken, die statistische gevolgen heeft. Het is een groepering van eventbijdragen en eventacties die statistisch samenhangend zijn.
Voorbeelden: OG-geboorte, LBE-sterfte, BE-fusie etc.

De typering van een statistisch event is afhankelijk van de eventbijdragen en eventacties. Een eventactie is een typering van een verandering die één statistische eenheid, koppeling of kenmerk van een statistische eenheid of koppeling heeft ondergaan. Eventacties worden gebruikt om eventbijdragen en statistische events te bepalen.
Voorbeelden: opvoering, afvoering, continuering, kaderfoutcorrectie, rangering.

Een eventbijdrage is een statistisch relevante typering over samenhangende veranderingen van een of meer statistische eenheden (SE) van hetzelfde type (OG of BE). Met verandering wordt bedoeld de gewijzigde situatie tussen een of meer gefiatteerde SE en een of meer voorlopige SE. Eventbijdragen worden gebruikt om statistische events te bepalen.
Voorbeelden: geboorte, sterfte, fusie etc.

De relatie tussen de statistische events, eventbijdragen en eventacties is dus als volgt:
Een statistisch event bestaat uit één of meer eventbijdragen en eventacties.
Een eventbijdrage bestaat uit één of meer eventacties.

De meest relevante statistische events in het ABR zijn:

LBE - geboorte	OG - geboorte
LBE - sterfte	OG - sterfte
BE - geboorte	OG - fusie
BE – sterfte	OG - overname
BE - fusie	OG - herstructurering
BE – overname	OG - afsplitsing
BE – herstructurering	OG - uiteenvallen
BE – afsplitsing	OG - Combinatie Geboorte Sterfte
BE – uiteenvallen	Kenmerk / koppelingwijziging op OG, BE, LBE (bijv. SBI, GK)
BE - combinatie Geboorte Sterfte	Kaderfout correctie SBI en / of GK op BE en / of OG